

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' אויף אידיש

בנשיאות מורנו ורבנו הרב"צ

רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב

המערב

דער תכלית פונעם יאר

חג הסוכות איז א פרייליכער יו"ט לכל הדעות סיי לויטן מיינונג פון די ערוואקסענע און סיי לויטן מיינונג פון די קינדער. טראץ אלע אנשטרענגונגען און קאסטן וואס דער יו"ט טראגט מיט זיך, איז עס נאך אלץ א פרייליכער יום טוב און ווי עס זעט אויס איז נישטא נאך אזא יו"ט וואס ענטהאלט אזויפיל שמחה ווי דער יו"ט סוכות. אפילו פורים ענדיגט זיך ביז א טאג אדער צוויי אבער סוכות – איז א נאנצער וואך פון שמחה און אויפהער. איינגטליך דארף מען דאך פארשטיין וואס איז די שמחה אזוי גרויס אום סוכות אנדערש ווי ביי אלע אנדערע ימים טובים אינדערצייט וואס אום פסח זענען אונזערע עלטערן אויסגעלייזט געווארן פון מצרים און אום שבועות האבן מיר מקבל געווען די תורה און טראצדעם איז נאך אלץ סוכות די פרייליכסטע יום טוב. וואס איז אט די געוואלדיגע שמחה וואס איז יעצט דא אז מיר מאכן א זכר צו די 'שמחת בית השואבה' און וואס איז אט דער 'זכר' אינדערצייט וואס מיר האבן נישט די וואסער און נישט נסכים נישט קיין מזבח און נישט קיין בית המקדש. ביי 'כור' פונעם סדר נאכט, ווען מיר זאגן 'זכר למקדש כהלל' האבן מיר כאטש מצה און מרור, אבער דא? גארנישט! אויב אזוי, לשמחה מה זו עושה!

דער ענטפער איז, אז וויבאלד דער יום טוב סוכות איז א הכנה אויף די גרויסע גאולה וואס גייט שוין קומען במהרה בימינו אמן, און דורך די שמחה און טעניץ וואס מיר טוען, גרייטן מיר זיך אן און מיר טוען זיך איינגעוואוינען צו קענען פראווען די טעניץ פון 'שמחת בית השואבה' ווען דער בית המקדש וועט שוין אויפגעבויט ווערן, און דאס איז די אנהייב פון די גאולה און דעריבער זאגט די גמרא אז לעתיד לבוא וועלן די אומות העולם קומען און זיי וועלן בעטן אז זיי ווילן מקיים זיין די מצוות וועט זיי דער אויבערשטער געבן די מצוה פון סוכה, און דער אויבערשטער וועט מאכן אז דער זון זאל באקן אויף זיי אזוי ווי אינדערצייט פון תקופת תמוז, און יעדער גייט שטויסן זיין סוכה און ארויסגיין – וויבאלד די גוים האבן נישט קיין שייכות צו די גאולה, אבער די אידן זענען מקיים די מצוה אין יעדן צושטאנד, אויך ווען דער זון באקט, ווייל אין דעם וועגט זיך אונזער אויסלייזונג און דאס איז אויך די סיבה פארוואס דער יום טוב סוכות ווערט אנגערופן 'זמן שמחתנו', וויבאלד מיר גלייבן אז פון יעצט הייבט זיך אן די גאולה וואס איז אנגעגרייט צו קומען אויף אונז בקרוב.

(עפ"י טיב המועדים – סוכות)

טיב

הפרשה

דער גרויסער כח פון אחדות

ויהי בישורון מלך

אין די פרשה פון וזאת הברכה וואו מען רעדט ארום פון די ברכות וואס משה רבינו בענטשט דעם כלל ישראל, זאגט אונז דער פסוק 'ויהי בישורון מלך בהתאסף ראשי עם'.

רש"י אויפ'ן ארט טייטשט אויס די פסוק אז עס גייט ארויף אויף אחדות. ווען כלל ישראל האלט זיך באחדות און מען לעבט בשלום איז דא די בחינה פון 'מלך' אז הקב"ה איז מולך אויף אונז, ער איז קעניג פון די וועלט, אבער ווען עס איז דא מחלוקת פעלט די בחינה פון 'מלך'.

דער פשט ליגט אין די ווערטער אז ווען עס איז דא דער 'בישורון' איז דא דער 'מלך'. אז מען טראכט אריין אין די ווערטער באפאלט א איד א פחד. מען הייבט אן צו זען און פארשטיין עד היכן הדברים מגיעים ווי ווייט און ווי גרויס איז דער כח פון 'אחדות' און ווי ביטער און שווער איז דער כח פון מחלוקת, אז הקב"ה נעמט אוועק דורכדעם די בחינה פון 'מלוכה' ביי די אידן.

מיר ווייסן אז די שפע ביי כלל ישראל גייט געקניפט און געבינדן אין די מלוכה. אויב הקב"ה רוט צווישן אידן, אויב עס איז דא ביים כלל ישראל די השראת השכינה – דאן איז די מלוכה בשלימות און עס איז דא שפע.

אויב עס פעלט חלילה די חלק – פעלט די שפע.

דאס קומט אונז צו לערנען ווי ביטער און שווער איז דער ענין פון מחלוקת און ווי שטארק מען דארף אוועקשטיין פון איד און זיך דערווייטערן פון איד, ווי ווייט עס איז מעגליך.

איך האב זיך מתבונן געווען פארוואס טאקע איז דער נושא פון אחדות אזא קריטישע נושא אז מ'דארף זיך דערווייטערן פון איד, און אויב עס איז דא א פירוד לבבות גייט די שכינה חלילה וחלילה אוועק פון אונז.

אז מען גייט אריין בעומק הענין זעט מען אז די נקודה ליגט אין דעם ווייל ווען א איד איז באחדות איז עס א צייכן אז כלל ישראל וויל די מלוכה פון הקב"ה. דאנען ווען עס איז דא ביי אידן א פירוד איז עס חלילה ווי כלל ישראל וויל נישט די מלוכה פון הקב"ה אז ער איז נישט צופרידן מיט דעם און מיט יענעם ער האט א פירוד לבבות מיט אנדערע און דאס איז גורם א מרידה במלכות שמים און דאס איז גורם אז די שפע מלמעלה זאל זיך אפשטעלן.

דאנען מידה טובה מרובה ווען א איד לעבט בשלום מיט אנדערע אידן, ווייזט עס אז דער איד איז צופרידן מיט די הנהגה פון הקב"ה און פון זיין פאלק, און דאס איז גורם השראת השכינה.

אז מען האט ארויס די נקודה קען מען פארשטיין פארוואס דער יצר הרע פארלייגט אזויפיל כח און מה אז צווישן כלל ישראל זאל זיין א פירוד לבבות. דער מהות פון דער יצר הרע און זיין וועגן איז דאך צו טון שלעכטס פאר אידן און וויסנדיג אז די שפע פון כלל ישראל וועגט זיך אין שלום, דעריבער זוכט ער אנצודרייען ווי מער מחלוקת ביי כלל ישראל, אז די שפע זאל זיך אפשטעלן, אז כלל ישראל זאל חלילה מורד זיין במלכות שמו יתברך.

אז מ'ווייסט דאס ווייסט מען אויך וויפיל פארוואניע מען דארף אריינלייגן אז עס זאל זיין שלום אויף די וועלט, און אז אין שלום ליגט די נקודה.

א איד דארף זיין אין די בחינה פון 'בקש שלום ורדפהו' – ער דארף נאכלויפן די שלום מיט אלע זיינע כוחות – ווייל נאר אזוי וועט ער עס משיג זיין און דאן וועט הקב"ה קענען משרה זיין שכינתו בתוכו.

זאל הקב"ה געבן אז מען זאל זוכה זיין מרבה צו זיין שלום בעולם און אז די שכינה זאל קענען רוען צווישן אונז אייביג און עס זאל זיין שפע פאר יעדן איד.

מען קען הערן שמועס'ן און דרשות

פון מורנו ורבנו שליט"א – אין א עקסטערע נומער

אידיש: 073-2951321 לשה"ק: 073-2951320

טיב

הודעות

2

טיב המעשיות

סוכה

מוותר געווען אויף זיין סוכה וואס האט געשטעלט פארן שכן - באקומען א הערליכע דירה מיט דוין סוכה!

פאר אן אייניקל פון הגאון הצדיק רבי חיים ברים זצ"ל, וועלכער איז א חשובער תלמיד חכם אין די הייליגע שטאט ירושלים, תבנה ותכונן במהרה בימינו, איז זייער שווער געווען יעדן יאר מיטן טרעפן א פאסיעג און לייכטע פלאץ אויפצושטעלן די הייליגע סוכה. א סוכה-באלקאן האט ער נישט פארמאגט ביי אים אינדערהיים און אזוי פלעגט ער זיך מוטשען צוזאמען מיט זיין הויזגעזינד יעדן יאר, פראבינדנדיג טרעפן א שיינעם פלאץ פאר זייער סוכה.

אין יאר האט ער באשלאסן צו בויען די סוכה איבער שטאנגען אזוי ווי עס איז זייער גאנצבאר היינטיגע צייטן. כדי עס אויפצושטעלן האט ער אויפגעשטעלט אויפן ערד פונעם הויף, צוויי שטארקע אייזערנע שטאנגען, וועלכע בלייבן באפעסטיגט אויף זייער ארט דורכאויס דעם גאנצן יאר, און אינעם יו"ט סוכות שטייט דערויף די סוכה, בלויז פאר די טעג פונעם יו"ט זעלבסט.

אבער, ווען איינער פון די שכנים האט דאס געזען, האט ער זיי נישט פארניגען, און ער האט נישט צוגעשטימט דערצו, אזוי ווי עס קען זיך לידער טרעפן צווישן שכנים... ער האט גע'טענה'ט אז די שטאנגען וואס שטייען אזוי אין די ווינקלען פונעם הויף מאכן אז דער הויף זאל נישט אויסזען שייך, און ער האט ערקלערט, "די סביבה זעט נישט אויס שייך ווען אייזערנע שטאנגען געפינען זיך דא און דארט..."

אין אנהייב האט דער יונגערמאן פראבירט איבערבעטן דעם שכן מיט טראשידענע וועגן. אויך איז ארויפגעברענגט געווארן א הצעה אז מען וועט איינפלאנצן שיינע ביימעלעך ארום די שטאנגען, און אזוי וועט עס אויסזען זייער שייך. - דער שכן האט זיך אבער נישט געלאזט בעטן, "די שטאנגען זענען דא אומגעוואונטשן אין אונזער הויף! זייט זיך ווייטער מסדר אום סוכות, פונקט ווי איד האט זיך [נישט] מסדר געווען אלע יארן!"

אלע אנדערע שכנים האבן געזאגט אז דאס איז נישט ריכטיג, און האבן ערקלערט אז די שטאנגען זענען בכלל נישט אויס עקלדיג און מען קען עס נאך אפילו אויסנוצן צו פארשענען דעם הויף. אבער טראצדעם וואס יעדער איינער האט געזאגט אז מען קען אוועקשטעלן די שטאנגען, האט ער זיך נישט געוואלט 'אנהייבן' מיטן שכן, און אים דערצערענען חלילה. ער האט זיך פראבירט בעטן ביי אים אז ער זאל כאטש מסכים געווען פאר בלויז דעם יאר, און זיי לאזן עס נוצן נאר פאר דער יו"ט סוכות וואס שטייט בייים שוועל, און גלייך נאך יו"ט וועט ער עס ארויסנעמען. - אבער אויך דערצו האט דער שכן בשום אופן נישט מסכים געווען!

דער יונגערמאן האט באשטעלט עטליכע ארבעטער, וועלכע האבן צונעמען די שטאנגען וועלכע זענען געבויט געווארן פאר גרויס געלט און מיט אסאך כוחות און אלעס איז געווארן צוריק אזוי ווי פריער. - צו זיינע תכדים און ידידים וועלכע האבן זיין געוואונדערט דערויף, האט ער געזאגט: "כֶּשֶׁ שֶׁקֶבַלְתִּי שֶׁכֶּר עַל הַדְרִישָׁה כֶּךָ אֶקֶבֶל שֶׁכֶּר עַל הַפְרִישָׁה!"

יעדער האט אים געזאגט אז ער האט זיך נישט געדארפט וויסנדיג מאכן פון יענעם שכן. אויך זיינע עלטערן און זיין שווער און שוויגער, האבן אלע באשולדיגט דעם שכן און זיין אומפארגינגערישקייט... אבער ער האט אלץ איבערגע'חזר'ט זיינע זעלבע ווערטער: מיט שכנים הייבט מען זיך נישט אן!

אין יענע תקופה, האט איינער פון די גוטע פריינד פון הגה"צ רבי חיים ברים געהערט דערוועגן, און ער האט זיך אפגעריעדט פאר רבי חיים איבער זיין אייניקל ערקלערנדיג ווי ער לאזט זיך פון זיין שכן, און איז נישט גענוג שטארק ביי זיך, ווייל ער וואלט זיך נישט געדארפט 'לאזן' פון איין אומפארגינגערישע שכן...

רבי חיים אבער, פון זיין זייט, איז געווען מלא שמחה דערויף, און ער האט געזאגט צו אים מיט גרויס באגייסטערונג: "וויסן זאלסטו, מיין אייניקל האט מיר פארשפאט גרויס נחת, און איך בין פול מיט שמחה אויף זיין דאזיגן פירונג, און אזוי פאסט זיך פאר א אידיש קינד! מוותר זיין, מוותר זיין און נאכאמאל מוותר זיין! אויך ווען 'משורת הדין' איז נישטא קיין חיוב צו מוותר זיין..."

ופרש עלינו סבת שלומך

ווען עס ווערט אויסגעשפרייט איבער אונז דער הייליגער יו"ט סוכות, זמן שמחתנו, קומען מיר דא מיט א ברכה צו מורינו ורבינו הרב הצדיק שליט"א, פאר זיינע קינדער און הויזגעזונד, און פאר אלע חברי הקהילה תלמידים נאמנים חברים מקשיבים, און פאר גאנץ כלל ישראל - האט א כשר'ע און פרייליכע יום טוב! און אייניכן זאלן מיר זוכה זיין צום סוכת עורו של ליתך, בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן.

א קורצע צייט נאך אט די מעשה איז פארגעקומען, האט אים השם יתברך בהשגחה פרטית צוגעשטעלט א גרויסע און ברייטע דירה, וואס עס איז אים געלונגען צו אפקויפן פאר א גוטן פרייז און מיט גרינגע באצאלונגען, און דער עיקר - אז עס האט געהאט א ריזיגע סוכה!

דאס לערנט אונז און פון מוותר זיין דערלייגט מען נישט!!!

מוותר געווען אויפן פלאץ פון די סוכה - וואס האט געדאטעוועט א לעבן

די פאלגנדע וואונדערליכע מעשה איז געשען צוריק מיט א צאל יארן, אינעם קרית הויבל געגנט דא אין ירושלים עיר הקודש, חובב"א וואס וויבאלד עס איז אריינגעל געווען א געגנט פון 'פרייע' אידן, זענען דארט נישט געבויט געווארן קיין 'סוכה באלקאנען', און דערנאך וואס עס איז געווארן מער פרום און דאס מערהייט פון אירע איינוואוינער זענען רדיים ושלמים, האט יעדער אנגעהויבן זוכן ערטער צו בויען א סוכה.

איינער פון די איינוואוינער פון געגנט, האט זיך 'מחד' געווען עטליכע וואכן פאר יו"ט, און 'געכאפט' א פלאץ צו בויען זיין סוכה אין איינס פון די ווינקלען פון זיין הויף, און כדי צו היטן אויף זיין 'חוקה', האט ער אויפגעשטעלט זיין סוכה מיט אלע פיר וועגן, מיט גרויס מי און פלאץ.

אויפצומארנג, האט אים באגעגנט איינער פון די פרייע שכנים וועלכער האט זיך גענומען טענה'ן מיט אים אז דא איז פארבאטן צו בויען א סוכה; וויבאלד דער ארט איז באשטימט פאר א פארקניג פלאץ... "זיי מוחל, ניי צום אונטערשטן באדן וואס ציט זיך אונטערן בנין, און דארט קענסטו בויען דיין סוכה, אבער דא זאלסטו נישט פארבאטן דעם פארקניג לאט!"

אט די טענה איז געווען אומריכטיג און נישט יושר'דיג! יענער פלאץ האט קיינמאל נישט געדינט פאר פארקניג נאר פונקט פארקערט, אונטערן בנין האבן געפארקט מער אויטאס ווי אין יענעם זייטיגן ווינקל. עס איז נישט געווען קיין שום צווייפל אז די סוכה וועט קיינעם נישט שטערן, איבערהויפט נישט ווען עס שטייט דא בלויז פארן יו"ט סוכות.

אבער דער יונגערמאן האט זיך געוואנדן צו זיינע קינדער און ער האט געזאגט צו זיי: "די סוכה ווערט דאך אנגערופן 'סוכת שלום', אזוי ווי מיר זאגן ביים דאווענען: 'ופרש עלינו סבת שלמך', דעריבער פאסט נישט אז די הייליגע סוכה זאל צוברענגען מחלוקת אפילו אויב עס איז נישט ריכטיג. אזא סוכה וואס טראגט אויף זיך א פאראיבל אינעם הארץ פון א איד, בין איך נישט מסכים צו זיצן אין איר אינעם הייליגן יו"ט!"

האט ער מיט זיינע קינדער נאכאמאל גענומען די ארבעטס-געצייג אין די הענט, און צוגעמען דעם גאנצן סוכה וואס זיי האבן אויפגעשטעלט מיט אויפזיג פלאץ, און עס אויפגעשטעלט פונדאסניין אין אן אנדער ארט אונטער בנין. - זיי האבן געארבעט דערויף א גאנצע טאג אבער זענען פול געווען מיט שמחה אז יעצט וועט שוין קיינער נישט האבן קיין פאראיבל אויף זייער סוכה.

אין איינס פון די נעכט פון סוכות אינמיטן די נאכט, האט זיך פלוצלונג געהערט א שטארקן קול פון א מעכטיגן זעץ. די וועלכע זענען געשלאפן אין סוכה, האבן זיך אויפגעוועקט פונעם שטארקן זעץ וואס האט זיך געהערט ווי עפעס

האט זיך צופלאצט. ארויסגעניגט אינדורויסן צו זען וואס עס איז געשען, האבן זיי געזען אז אלעס ארום די סוכה זעט אויס אין ארדענונג און זענען רואיג צוריקגעגאנגען שלאפן. אויפצומארנגס אינדערפרי, ווען זיי זענען אויפגעשטאנען און געגאנגען דאווענען, זענען זיי דורכגעגאנגען דעם אריינגאנג פונעם בנין פלאץ וואו זיי האבן געוואלט לייגן די סוכה, און באמערקט ווי עס ליגט דארט א ריזיגן שטיין, וועלכע איז געפאלן פונקט אינעם זעלבן ווינקל וואו זייער סוכה איז פריער געשטאנען!

מען האט אויסגעטראפן, אז נאנט צו זייער הויז איז געווען אן אלטע געביידע וואס מען האט געהאלטן אינמיטן איבערבויען, און פונקט אין יענעם נאכט זענען עטליכע גרויסע שטיינער ארויסגעפאלן פון דארט, און איינס פון זיי איז אריינגעפליגן פונקט אין יענעם ווינקל.

אויב וואלט דער איד געבליבן פאר'עקש'ט און געלאזט זיין סוכה פונקט אין יענעם ווינקל, וואלט זיך עס געקענט טראגיש ענדיגן מיט עטליכע לויות, רחמנא ליצלן! זיין לעבן און די לעבן פון זיינע זין זענען געדאטעוועט געווארן בחסדי שמים אין זכות פון דעם וואס ער האט מוותר געווען.

אבער דווקא דער אויטא פון יענעם שכן - וואס כדי צו ווייזן אז זיין טענה איז געווען גערעכט, האט ער אנגעהויבן עס צו פארקירן דווקא אין יענעם ווינקל, איז זי צומאל געווארן אונטערן ריזיגן שטיין, און איז געבליבן ווי א שטומער עדות אויפן ריזיגן נס וואס איז דא פארגעקומען...

...

מוותר געווען אויף א סוכה אינדערהיים - כדי דער שכן זאל האבן א באקומענדיגע באלקאן!

א חשוב'ע און געהויבענע משפחה פון די בני ירושלים של מעלה, האט זוכה געווען אז אלע אירע קינדער זענען געוואלדיגע בעלי חסד. עס רעדט פון עטליכע ברידער וועלכע האבן אויפגעשטעלט א ריזיגע חסד ארגאניזאציע, און זענען אלע עוסק אין חסד מיט זייער גאנצע האר און זעל.

ווען איך האב באגעגנט איינעם פון די ברידער, האב איך אים געבעטן אז ער זאל מיר ערקלערן, וויאזוי איז דאס אזוי געווארן, אז זיי אלע האבן זוכה געווען אזוי צו שטייען אין די מדה פון חסד? וואס האט זיי צוגעברענגט דערצו?

האט מיר דער איד דערציילט, אז דאס האבן זיי באקומען שוין פון גאר יונגעהייט ביי זייער טאטע אינדערהיים וועלכער איז געווען אינגאנצן א 'שטיק חסד', און זיין גאנצע 'חיות' איז געווען צו פארמערן חסד ביי כלל ישראל! אט די אטמאספער האבן זיי באקומען אלץ קינד, אז מען דארף שטענדיג עוסק זיין אין חסד! דערביי האט ער מיר דערציילט עטליכע עובדות וועלכע האבן געוויזן ווי טיף ער שטארק איז צו מדה פון חסד געווען איינגעפירט ביי זייער טאטע אינדערהיים. - דא וועלן מיר ברענגען איינס פון זיי. און אזוי האט ער דערציילט:

זיי פלעגן וואוינען אין א זעקס-שטאקענע געביידע. איין טאג האט דער שכן פונעם זעקסטן שטאק געוואלט צו בויען א גרויסן באלקאן צו זיין דירה, אבער דאס איז אויסגעקומען פונקט העכער אונטער באלקאן, וואו מיר האבן געבויט אונזער סוכה יעדן יאר. דער שכן האט פארשטאנען, אז אויף דעם זייט, וואס וואלט פאר אים געווען די בעסטע פלאץ צו ארויסבויען זיין באלקאן, איז אוממעגליך עס צו טון, וויבאלד דערמיט וואלט ער צוגעדרייבט זיין אומטערשטן שכן דעם פלאץ וואו ער בויט שוין זיין סוכה פאר לאנגע יארן. דעריבער האט ער בליט ברידה מוותר געווען דערויף, און באשלאסן צו בויען דעם באלקאן אויפן אנדערן זייט, וואס איז אים נישט געווען באקוועם אבער אוודאי בעסער ווי גארנישט...

איין טאג, ווען אונזער טאטע איז אהיימגעקומען נאכן דאווענען שחרית, האט ער געזען ווי די ארבעטער זענען פארנומען מיט די ארבעט, און הייבן אן אויפצושטעלן די שטאנגען אונטערן בנין, ווען דער שכן פונעם זעקסטן שטאק ווייזט זיי אנצוקומען צום ריכטיגן ארט. ווען ער האט באמערקט מיין טאטן, האט ער אים פרייטליך באגריסט, און אים דערציילט אז ער בויט יעצט א נייעם באלקאן.

מיט זיין קלוגן פארשטאנד, האט דער טאטע גלייך געמאכט דעם חשוב, אז פון יענעם זייט פונעם בנין וועט דער באלקאן זיין זייער אומבאקוועם, און האט אויך גלייך פארשטאנען די סיבה פארוואס דער שכן האט באשלאסן עס צו בויען דווקא אין יענעם זייט, כדי נישט צו צושטערן זיין סוכה...

איז ער גלייך צוגעגאנגען צום שכן, און אים געבעטן אז ער וויל זיך שוין יעצט זעצן מיט אים | המשך אין עמוד ד' <

שמוחת תורה

דעם הערליכן געזאגט פון האנאן רבי ברוך בער זצוק"ל אום שמוחת תורה מרן האנאן הצדיק רבי ברוך בער זצוק"ל בעל 'ברכת שמואל' פון קאמעניץ. איז געווען איינער פון די גרויסע תלמידים פון מרן הגר"ה זצוק"ל מברסק, און איז געווען דאס אין זיין רבי'ן מיט זיין גאנצן זעל. אויך נאך די הסתלקות פון זיין רבי, איז זיין הייליג געשטאלט געווען אויסגעקריצט אויפן טאוול פון זיין הארץ!

רבי ברוך בער איז באוואוסט געווען אלץ געוואלדיגער בעל רגש, און האט זייער ליב געהאט צו זינגען. עד היום זענען דא פילע ניגונים וואס זענען אנגענומען אין בית קאמעניץ און זענען געשאפן געווארן דורכן פראכטפולן קאמעניצער ישיבה אין ליטא און טייל פון זיי זענען צוזאמגעשטעלט געווארן דורך רבי ברוך בער זעלבסט.

אין יאר, אינמיטן דעם הייליגן יו"ט 'שמוחת תורה', איז רבי ברוך בער געשטאנען אינעם היכל הישיבה הקדושה, און געזינגען זיינע וואונדערליכע ניגונים מיט א געוואלדיגע דביקות כדרכו בקודש, און דאס געזאגט איז געווען אזוי שטארק, אז די בני הישיבה זענען ארויסגעגאנגען מיט א געוואלדיגע התפעלות פון גרויס שמחה און אהבת התורה וואס רבי ברוך בער האט משפיע געווען אויף זיי ברוב קדושה.

נאכן דאווענען, ווען קהל איז דורכגעגאנגען אין פארנט פון רבי ברוך בער זיך צו וואונטשן לכבוד יו"ט, איז געווען א איד צווישן זיי וועלכער האט זייער גנאה געהאט פונעם ראש ישיבה'ס געזאגט ביי די הקפות און עד האט זיך ארויסגעדרוקט צו אים: מיט איין זאך זענט איר גרעסער ווי אייער גרויסער רבי'ן, רבי חיים! – מיטן זינגען! ווייל רבי חיים האט נישט געקענט אזוי שוין זינגען!

ווען רבי ברוך בער איז אהיימגעקומען צו די יו"ט'דיגע סעודה איז ער געווען זייער צושטערעמט און זיין שמחה איז צושטערט געווארן, צוליב אט די 'קאמפלימענט' וואס דער איד האט אים געזאגט, און ער האט ערקלערט: וויאזוי איז דען מעגליך, אז איך פארמאג עפעס א מעלה וואס מוין הייליגער רבי האט נישט געהאט? דאס איז דאך אוממעגליך, ווייל ממש מיט יעדער זאך איז דער רבי געווען גרעסער ווי מיר! – האט זיך רבי ברוך בער געוואונדערט.

אזוי האט ער זיך פארזינקען אין זיינע געדאנקען, און איז נישט געווען אימשיטאנד צו צוגיין צום סעודה יום טוב ביז עס וועט געפינען ווערן אן ענטשיידונג דערצו. פלוצלונג האט ער זיך אויפגעכאפט פון זיינע מחשבות מיט גרויס שמחה און מיט זיין באקאנטע חריפות האט ער זיך אנגערופן: דער חכם מכל אדם איז דאך מעיד (קהלת ז' כ'): 'כי אדם אין צדיק בְּאֵרָא, אִשֶּׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחָטֵא.' – 'חטא' איז א לשון פון חסרון – עס איז נישטא קיין שלימות אויף דער וועלט! און דעריבער מוז זיין א אפילו ביים גרעסטן שלימות אויף דער וועלט, וועט זיין עפעס א חסרון.

און לכאורה איז דאך רבינו הקדוש הגר"ה געווען דער שפיץ פון שלימות! וואספארא חסרון האט ער דען חלילה געהאט? עס איז דאך געווען 'תורת אמת היתה בפהו, וְעוֹלָה לֹא נִמְצָא בְּשִׁפְתָיו, בְּשִׁלּוֹם וּבְמִשׁוֹר הָלַךְ וּבְרִיבִים הָשִׁיב מִעוֹן!' (מלאכי ב' ו) – נאר, ברוך השם אז דער איינציגסטער חסרון וואס מען האט געפינען אינעם רבי'ן איז געווען דאס וואס ער האט נישט געזינגען אזוי שוין... און די מעלה וואס מען האט געפינען אין מיר אנטקען אים איז אז איך זינג יא שוין!!!

[אבער ביי חסידים האט מען געגלייבט, אז יעדע ברכה וואס געפינט זיך אינעם תלמיד, קומט אלעמאל בהמשכה פון די ברכה פון זיין רבי, וואס ער איז דער 'צינור' צו אריבערפירן יעדן השפעה צו אים! – און אפילו א ספעציעלע מעלה וואס דער תלמיד פארמאגט און דער רבי האט עס נישט, האט עס דער רבי ממשיך געווען צו זיין תלמיד דורכדעם וואס ער איז מקושר און באהאפטן אין אים וויבאלד דער יסוד און שורש פון זיין נשמה ווערט געבענטשט אין יעדן זאך בלויז דורך די ברכה פונעם צדיק והדברים עתיקים].

מדקדק געווען פונקטליך וויאזוי זיך צו קניען און בוקן, אזוי ווי עס ווערט ערקלערט אין די גמרא און אין שולחן ערוך (ברכות יב: טו"ז ע"א ו"ח ק"ג ו'). אויך דעמאלטס האט ער זיך אויסגעדרוקט אויפן זעלבן שטייגער, אז דערמיט גייט ער זיך אזוי ווי דער סאלדאט וועלכער גרייט זיך נאכאמאל און נאכאמאל איידער ער גייט ארויס אין די מלחמה... אזוי ווי עס שטייט אין תרגום אונקלוס (בראשית מט כב): 'בְּחָרְבִי וּבְקִשְׁתִּי – בְּצִלּוֹתִי וּבְבִעוֹתִי!'.
שמוחת בית השואבה

דער ארעסט פארן רעש ביי שמוחת בית השואבה – וואס איז צונישט געווארן דורכן מקפיד זיין אויף "תפילה בציבור", אינעם גרויסן בית המדרש אין די שטאט 'קארלין', בצילא דמהימנותא פון הר"ה דער 'בית אהרן' זצוק"ל, איז פארגעדרוקט אינעם יו"ט סוכות – שמוחת בית השואבה' כדת וכדין! – דעמאלטס אזוי ווי היינט, האבן די קארלינער חסידים געטאנצט און זיך געפריידט מיט א געוואלדיגע שמחה מיט פילע מוזיקאלישע אינסטרומענטן כדרכם בקודש.

עטליכע איינוואוינער פון שטאט וועלכע זענען געווען 'מתנגדים' און די וועגן און מנהגים פון די חסידים האט זיי נישט אלעמאל געפאלן, האבן אנגענומען א קלאנגע אינעם געריכט-הויז, איבער דער רעש און טומל וואס די חסידים מאכן יעדן אונטן אין זייער בית המדרש. אויפצומארגנס, גלייך נאכן דאווענען, האט א גרופע פאליציאנטן זיך אריינגעבראכן אין בית המדרש, מיט אן ארעסט-באפעל פארן 'הויכע ראבינער', דאס מיינט דער הייליגער רבי זעלבסט! וועלכער איז גענומען געווארן דורך זיי אין ארעסט, צום גרויס צער פון די חסידים כדי אים צו שטעלן צום געריכט.

דער הייליגער רבי איז געבליבן אינגאנצן רואיג און זיך נישט געשטערט פונעם שמוחת יו"ט. זענענדיג ווי די שטוב מענטשן און די משטשים באגלייטן אים מיט טרערן און זענען זייער צוגעלייגט, האט ער זיך געוואנדן צו זיי און מיט א שטארקע שטימע זיי געזאגט: מען טאר נישט זיין טרויעריג אינעם זמן שמחתנו! שטארקט אייך מיט בטחון און זייט בשמחה! און וויסן זאלט איר אז אלעס וועט ארויסקומען לטובה, וויבאלד מיר זענען דאך באשעפטיגט מיט שמחה של מצוה!

אום צום סוף האט דער צדיק צוגענומען די פאלגנדע וואונדערליכע זאך: 'נאך היינט וועל איך צוריקקומען בעזרת השם צו תפילת מנחה אינעם בית המדרש הגדול!'

יעדער האט געווערט און זיך געוואונדערט – וויאזוי איז דאס מעגליך? – ווייל לויטן סדר וויאזוי אזא זאך איז צוגעגאנגען אין יענע צייטן, איז דאס בכלל נישט געווען מעגליך, וויבאלד ביז מען וועט אים רופן צום משפט און ביז דער שופט וועט ארויסגעבן זיין 'פסק' וואלט שוין געדארפט געדויערן ווייניגסטנס עטליכע טעג! און מנחה וועט מען דאך דאווענען בלויז אין עטליכע שעה ארום... אבער צום גרויסן וואונדער פון יעדן איינעם ווען מען איז אריינגעקומען צו מנחה אין בית המדרש, איז דער רבי פלוצלונג אנגעקומען מיטן פולסטן פראכט, צו דאווענען מיטן עולם בציבור... מען האט שפעטער אויסגעפינען, אז ווי נאר מען האט אים געשטעלט צום משפט, האט דער רבי ערקלערט בטוב טעם ודעת איבער די מצוה פון שמחה אינעם זמן שמחתנו, און האט זיי געגעבן צו פארשטיין אז אזוי איז איינגעפירט אין אלע אידישע קהילות אינעם הייליגן יום טוב סוכות.

דער שופט איז זייער באגליסטערט געווארן פון זיינע ווערטער, און אים גלייך באפרייט מיט גרויס כבוד לבית נאוו קודש, און דאס גאנצע טענה קעגן דעם קארלינער הויף איז צונישט געווארן! נאכן דאווענען האט דער הייליגער צדיק געזאגט: 'פון אייביג אן האב איך קיינמאל נישט פארפעלט קיין תפילה בציבור! – איך בין געווען פארזיכערט מיטן חסד פון השי"ת, אז אויך יעצט וועל איך נישט פארפעלן צו דאווענען מנחה בציבור...

פאר א וויכטיגע שמועס! דער שכן האט נישט פארשטאנען פארוואס עס ברענגט יעצט אזוי וויכטיג אבער וויבאלד ער האט געקענט אונזער טאטע אלץ א גלייכער און ערליכער מענטש און אים שטארק געשעצט, איז ער געקומען צו אונז אינדערהיים און זיי האבן פריינטליך געשמועסט, און אינמיטן דעם שמועס האט דער טאטע געבעטן אז דער שכן זאל זאגן פארוואס ער בויט זיין באלקאן ביי די זייט וואס איז אזוי אומבאקאנט?

האט דער שכן געענטפערט: אויפן אנדערן זייט געפינט זיך דאך אייער באלקאן! איז וויאזוי זאל איך דען בויען מוין באלקאן העכער דעם?

דער טאטע האט עס אבער אוועקגעמאכט מיט די האנט: דאס איז דען א סיבה? כדי אז אונז זאל זיין באקומען פאר זיבן טעג אין יאר, דארפטו ליידן די גאנצע יאר? מיר וועלן זיך שוין מסדר זיין אינעם יו"ט סוכות... מיר וועלן אראפגיין אונטן אין הויף און דארט בויען אונזער סוכה, און דו וועסט אויפשטעלן דיין באלקאן אינעם פאסיגן ארט!

דער שכן איז געבליבן ערשטוינט און האט נישט געגלייבט דאס וואס ער הערט. ער איז זיכער געווען אז אזא זאך קומט נישט אין באטראכט... – "אבער איך האב שוין געמאכט אלע פלענער פארן אנדערן זייט, און מוין גאנצע ערלויבעניש צו בויען דעם באלקאן איז נאר אויפן אנדערן זייט", האט דער שכן געזאגט.

"נישט קיין פראבלעם!" האט מוין טאטע געזאגט. מיר וועלן ווארטן מיט די ארבעט נאך עטליכע חדשים... דו מאך יעצט א נייעם פלאן מיטן ארכיטעקט, און נעבן אן א פארלאנג צום שטאט-ראט [עיריה] עס צו טוישן, און אזוי וועסטו בויען דעם באלקאן אויפן פאסיגסטן ארט!

פון דעמאלטס האט דער זון געענדיגט זיין דערציילונג האבן מיר יעדן יאר געדארפט בויען די סוכה אונטן אין הויף, און זיך דערווייטערן ביזן עק פונעם חצר, כדי אונזער סוכה זאל נישט זיין אונטערן נייעם באלקאן פונעם זעקסטן שטאק... און אלעס כדי אז פארן שכן פון אויבן זאל זיין די באקומענסטע באלקאן!

אט די מעשה האט אריינגעדרינגען אין אונזערע בינער אלץ קינד, און אונז אויסגעלערנט א וויכטיגן יסוד אין די מדה פון חסד און אין אהבת ישראל!

ארבעת המינים

זיך געאיבערן מיטן נעמען די ד' מינים – איידער ער וועט ארויסגיין

דערמיט צום קאמפן!

האנאן הצדיק מגדולי ירושלים רבי זונדל סאלאנט זצ"ל איז באוואוסט געווען מיט זיין געוואלדיגע חביבות המצוות. איינמאל האט מען אים געפינען אין א טאג פון סוכות פארן עלות השחר, ווי ער האלט די ארבע מינים אין האנט און ער שאקלט דערמיט 'נענעמים'.

האט מען אים געפרעגט: וואס שאקלט מען יעצט? – עס איז דאך נישט יעצט די צייט צו שאקלען, ווען עס איז נאך טונקל, און עס איז נאכנישט אנגעקומען דער עלות השחר?

האט זיך רבי זונדל צושטייכל און ערקלערט: דאס זענען איבונגען! יעדער סאלדאט, איידער ער גייט ארויס אין קאמף, אויך נאכדעם וואס דער גאנצער מלחמה-פלאן איז שוין קלאר, מאכט ער נאך אלץ לעצט-מינוטיגע איבונגען, זיך צו צוגעוואוינען... אצינד, איידער איך נעם די 'מאני קרבא' אין האנט, און איך גיי ארויס דערמיט אפצושלאגן די פיינט, מאך איך די לעצטע צוגרייטונגען דערצו, מיט די וועגן [און כוונות] פון די מלחמה...

[און דער הייליגער מקור דערפון איז אין די תקנוי הוזהר (דף כט.): "מאני קרבא בימינא נטילין לון, ובאלין מאני קרבא איתון ישראל רשימין דנצחין דינא וכו', עיין שם].

אין אן אנדער געלעגנהייט האט מען געפינען פאר דער צדיק רבי זונדל, וואו ער קנט זיך אין בוקט זיך ווי ביי שמונה עשרה אינמיטן טאג נישט אין דער צייט פון דאווענען, און דעריי האט ער זייער

די ספעציעלע טעלעפאן ליניע צו באשטעלן די ספרים פון 'מכון טיב'

פון הגר"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 קלינגט אריין באשטעלט דעליווערי פריי פון אפצאל - ביז צו אייער שטוב!

